

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРСТВА ОСТАННЬОЇ ТРЕТИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ

© Бобош Я. М., 2015

В статті йдеться про культурні процеси, які визначили характер тенденцій у малярстві Галичини останньої третини ХІХ століття, а також визрівання і остаточне утвердження в українському живописі основних жанрів – побутового, портретного, пейзажного, історичного та зародження інших жанрів: батального, анімалістичного, натюрморту.

Ключові слова: західноукраїнське малярство, тенденції, Галичина, жанри живопису, образотворче мистецтво.

Постановка проблеми

Західноукраїнське малярство останньої третини ХІХ століття – малодосліджене явище. Важливим, з нашого погляду, є повне виявлення проблем становлення та формування національного українського мистецького стилю, як в побутовому малярстві, так і в іконописі періоду 1890–1900-х років. Головну увагу в цьому контексті буде приділено виявленню рушійних сил, що сприяли становленню живописної школи Західної України, та виокремленню процесів формування та розвитку української малярської школи у Львові.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Незаповненою лишається сторінка історії західноукраїнської художньої культури кінця ХІХ століття, усіх складових її розвою в контексті історичних та культурних процесів, що відбувались на цих землях. В українській мистецтвознавчій літературі сьогодні відсутні праці, у яких би мистецтво кінця ХІХ століття досліджувалося комплексно, в контексті культурологічних проблем цього історичного періоду [1]. Особливо незаповненою є сторінка з історії та теорії західноукраїнського малярства кінця ХІХ століття, всіх чинників щодо цього причетних [2]. Бажання самовизначення на національному ґрунті стає в середині ХІХ століття визначальною політичною ознакою на Європейському континенті. Така сентенція мала безпосереднє відношення до ідей, що втілювались у творчих роботах українських літераторів, художників тощо. Треба взяти до уваги той факт, що у процесах зі звільнення української культури від стереотипу друговартості, можливо найголовніше місце посідало малярство Галичини кінця ХІХ століття. Його значимість, передусім визначалась постійним популяризаторством, пов'язаним християнськими храмами, а відповідно – чинниками масовості. Були створені сприятливі умови для праці художників через організацію професійних товариств, виставкових показів, реклами тощо [3, 4, 5]. В умовах незалежної української держави з'явилась можливість вільного від ідеологічних догматів висвітлення всього комплексу процесів, пов'язаних з живописною культурою Західної України кінця ХІХ століття, які з загальновідомих причин не змогли знайти вичерпний виклад в статтях, монографіях, виданих у радянський період [6–12]. Саме з цих позицій визначається актуальність обраної теми.

Наприкінці ХІХ століття в Галичині були опубліковані і набули популярності календарі товариства “Просвіта” [13], церковні та громадські календарі [14], літературно-наукові збірники [15]. Серед найбільш популярних львівських видань слід назвати газети “Зоря Галицька”, “Руский Дневник”, “Батьківщина”, “Слово”, “Галичанин”, “Руслан”, “Пчола”, “Зоря”, “Будучність” та деякі інші. У Львові у цей час нараховувалось близько півсотні газет. Найбільш популярними були

“Газета львівська”, “Слово польське”, “Газета вечірня”, “Кур’єр Львівський”, що виходили польською мовою (інколи з німецькими офіційними текстами) [16]. Особливо значна кількість наукових публікацій з’явилась наприкінці століття. Серед знаних авторів 1990–2000-х років, що писали про митців XIX століття, необхідно назвати В. Лобановського, П. Говдю, В. Рубан, Л. Жаборюка, Г. Островського, О. Федорука, Л. Купчинської, В. Овсійчука, Д. Крвавича та Н. Шиша [17]. В аспекті досліджуваних у дисертації проблем важливими джерелами стали монографії та статті Я. Нановського, М. Ткаченка, М. Фіголя, Д. Степовика, В. Яреми, О. Ноги, Г. Дем’яна, Ю. Бірюльова, Р. Шмагала, О. Жеплинської, Л. Купчинської та інших сучасних українських дослідників [18].

Мета дослідження

Виявити провідні тенденції західноукраїнського малярства останньої третини XIX століття: розкрити історико-культурні особливості творчості живописців досліджуваного періоду, виділити основні жанри.

Виклад основного матеріалу

На останню третину XIX століття припадає визрівання і остаточне утвердження в українському живописі основних жанрів – побутового, портретного, пейзажного, історичного, а також зародження інших жанрів: батального, анімалістичного, інтер’єра, натюрморту.

Провідну роль в українському живописі цієї доби набув побутовий жанр. Митці охоче зверталися до нього, оскільки він відкривав перед ними широкі можливості для глибокого відображення явищ тогочасного життя. Український побутовий жанр виразно позначився рисами національної своєрідності. Жанристи спиралися у своїй творчості на традиції національного мистецтва, на здобутки художників попередньої доби, а тому у їхніх творах постає Україна з її природою, працелюбним народом, його щоденними життєвими турботами, своєрідним побутом, обрядами, звичаями, традиціями. Зображені в них сцени народного життя відбуваються, як правило, в інтер’єрі української хати, то на селянському подвір’ї з його атрибутами, та серед широкого українського простору. Важливою рисою багатьох творів українського побутового живопису є виразне ліричне забарвлення, яке не рідко поєднується з м’яким, доброзичливим, суто українським національним гумором.

Особливості суспільної ситуації і художньо-естетичних пошуків суттєво позначилися на розвитку портретного жанру. Хоча під дією об’єктивних факторів цей жанр у загальному процесі на деякий час поступається іншим жанрам своїм провідним становищем, яке посідав протягом попереднього періоду, його здобутки тепер вимірюються не так кількісними, як якісними показниками. В українському портреті не лише втілилася багата різноманітність людських облич, характерів, а й відобразилося нове розуміння особистості.

Портрет дедалі ширше переломлює суспільні та художні проблеми, що розробляються в інших жанрах. Утворюється дещо відмінний, складніший механізм взаємодії між жанрами, ніж у попередні періоди. Зростає значення суб’єктивних якостей творчої особистості, формується нова поетика, де важливого значення набуває елемент національної своєрідності. Водночас портрет залишається тим жанром, в якому реалістичні тенденції мають досить глибокі й міцні традиції в художній культурі минулого [19, с. 95].

Українські живописці прагнули портретувати передусім видатних діячів національної культури – вчених, письменників, акторів, музикантів, художників, представників інтелігенції, одним словом людей, дорогих нації. Особливо часто зверталися українські портретисти до зображення Т. Г. Шевченка, розуміючи ту величезну роль, яку він відіграв в історії національної культури. Українські портретисти створили також значну кількість зображень народних типів. В яскравих, любовно виписаних образах українських селян, селянок митці вишукували глибокий внутрішній світ людини з народу.

Інтенсивно розвивається в українському живописі останньої третини XIX століття пейзажний жанр. Українські художники бачили красу рідної природи не у виняткових її красвидах, а у звичайних буденних мотивах, близьких і зрозумілих кожній людині. Створюючи колоритні образи рідної природи, вони нерідко наповнювали їх глибоким змістом. Природа України постає у творах українських митців у всій своїй красі. Багато і плідно працювали українські пейзажисти над удосконаленням своєї професійної майстерності, наполегливо оволодівали принципами пленеру, що допомагало їм правдиво передати не лише предметний світ природи, а й повітря, сонячне чи місячне світло, безмежне багатство її колористичного звучання [20].

Особливо приваблювали пейзажистів мотиви, які давали змогу зображувати природу в її перехідних станах – в період її весняного пробудження чи осіннього прив'ядання, у вечірні сутінки чи на світанку, після дощу чи перед грозою.

Крім побутового, портретного і пейзажного жанрів в українському живописі останньої третини XIX століття розвиваються, хоч і не так інтенсивно, й інші жанри: історичний, батальний, натюрморт. Це свідчить про щораз більшу зрілість українського живопису, його прагнення охопити усі доступні йому сфери зображення дійсності. Найбільшого розвитку серед цих жанрів набув історичний жанр.

Провідною, темою українського історичного живопису була тема козацтва. І це історично виправдано. Січове українське козацтво протягом кількох століть були єдиними надійними захисниками українського народу в його боротьбі проти іноземних загарбників. Митці, прославляючи у своїх творах козаків-запорожців, переслідували мету пробудити в народі почуття гордості за своє історичне минуле і тим самим активізувати його визвольну боротьбу в сучасності. Це був дійовий засіб пробудження соціальної й національної самосвідомості народу.

У своєрідних умовах відбувався розвиток живопису, як і всього образотворчого мистецтва, на Західній Україні – в Галичині, Буковині, Закарпатті. Перебування під владою Австро-Угорщини мало тяжкі наслідки для всіх сфер життя народу Західної України. Цісарський уряд не був зацікавлений в економічному процвітанні цих територій, а тому промисловість тут розвивалася уповільненими темпами.

Одним із наболілих питань на ниві міжнаціональних стосунків стали польсько-українські суперечки на східних теренах коронного краю, до розв'язання якого австрійський уряд, приступив лише у 90-х роках XIX століття, уклавши польсько-українську угоду (1890–1894). І хоч угода була насправді далека від вирішення складних проблем, все ж вона мала певні позитивні наслідки. Найважливішим стало офіційне визнання етнічної спорідненості Галичини з Наддніпрянщиною та українську національну окремішність. Чи не найважливішим наслідком такої вимушеної політики цісарського уряду було те, що українці Галичини відчули небезнадійність боротьби за свої економічні і політичні права. В містах і селах набув сили вічевий рух, що відображав боротьбу за землю, за виборчі права та інші свободи. Історичні обставини склалися саме так, що і українці, і поляки в краї мали подібні завдання. Східна Галичина для поляків бачилася центром збирання колишніх земель Речі Посполитої, а для українців – П'ємонт, з якого повинен вийти поштовх до воз'єднання історичних українських земель. Міжнаціональні змагання за місця у сеймі і у парламенті супроводжувалися не менш затятою боротьбою за культуру, яка зосередилася у Львові. Кожна з націй відстоювала своє право на існування і в культурній політиці.

Почали створюватися національні наукові, освітні, мистецькі організації, що ставили за мету розвиток української культури на теренах Галичини. У культурному житті Галичини останнього десятиліття XIX століття стали прикметними масові заходи з приводу відзначання ювілеїв видатних людей, історичних річниць та подій, що перетворювалися на справжні національні свята. Вони були ретельно організовані і демонстрували готовність до боротьби за національну незалежність. Усе це збагатило художнє життя краю, вплинуло на мистецький процес, надавало йому національного змісту. Поступові програмно впроваджувані задуми наукових, освітніх, мистецьких об'єднань

знаходили свою реалізацію у формуванні архівних, літературних, мистецьких збірок, у заснуванні Товариств та Музеїв, їхній діяльності у вигляді виставок, реставраційної, систематичної праці, у влаштованих наукових читаннях, у зрушеннях у галузі освіти, у культивуванні важливих для кожного з народів подій з історії та культури. На твердий ґрунт народної традиції став увесь культурний процес [21, с. 22].

Економічний розвиток, поживлення суспільного життя і національних рухів, яким товаришував розквіт культури, спричинили те, що Львів наприкінці століття став головним осередком духовного життя Галичини. Близько половини населення Львова становили поляки, іншу половину складали українці, євреї та інші, менші, національні групи: вірмени, чехи, німці, росіяни, італійці та інші. Стабільність львівського етнічного конгломерату наприкінці XIX століття була традиційною. Львів, який ще середньовічні хроністи називали містом ста народів, витворив впродовж довгого часу власну оригінальну багатопланову культуру, мішанину звичаїв щоденного життя, власну міську мову на щодень. Львів, як центр Східної Галичини, був втіленням її окремоті, становив культурно-історичний мікрорегіон. Суспільний рух, що прагнув до повної реалізації національних прав у сфері культури (це формально гарантувалося правом про автономію провінції (1867)), був потужною цементуючою силою, яка спричинилася до творення оригінальної культури у галицькому регіоні. Завдяки автономії у Галичину проникали нові тенденції західноєвропейської художньої культури, уможлилювався вільний вираз оригінальних мистецьких ідей [22, с. 118].

Завдяки більшій доступності середньої та вищої освіти, яку після впровадження автономії підтримували громадські пожертви, значно зріс прошарок інтелігенції. У Львові з'явилися Університет, Політехніка та Аграрна Академія. Плідно розвивалася наука, в чому велику роль відіграли Наукове Товариство імені Тараса Шевченка, Науково-літературна Спілка, заснована у 90-х роках XIX століття, та інші товариства. Багато польських та українських вчених співпрацювали між собою. Слід згадати, наприклад, про дослідження слов'янської народної творчості, які проводило Товариство фольклористів. Базою культурного розвитку були бібліотеки, архіви та музеї: Бібліотека Оссолінських (найкраща на польських та українських землях), Міський архів, Музей імені князів Любомирських (з 1870 року), Музей художньої промисловости (з 1874 року), Історичний музей (з 1891 року), Український національний музей (з 1905 року), Міська картинна галерея (з 1907 року) та інші.

Значною подією в житті Львова стало відкриття у 1888 році першої археологічно-бібліографічної виставки Ставропігійського інституту, яка мала на меті відродити забуті традиції, уможливити вивчення давніх творів живопису. Не обмежуючись художніми творами, увібравши документально-історичний та літературний матеріал попередніх століть, організатори утверджували у світі ім'я українця, надали можливість широкій громадськості ближче познайомитися з історією Галичини. Відкрита на вулиці Руській, 3, вона охопила дев'ять кімнат і складалася з двох частин: археологічно-артистичної та бібліографічної. Перша налічувала понад сімсот експонатів, до яких входили речі, знайдені під час розкопок у 1883 року церкви Спаса та її околиць у місті Галич. У залах було виставлено портрети, серед яких багато натрунних, що пов'язані з Ставропігійською церквою. Окремо були розташовані ікони, переважно всі виконані на дереві. Найдавніші належать до XIV століття. до другої частини виставки увійшли манускрипти, друковані книги, документи, які висвітлювали історію Ставропігійського братства.

Показово, що західноукраїнським мистецьким процесом починають цікавитися польські художники та художні критики. Змістовну статтю-відгук на першу Всеукраїнську художню виставку надрукував, зокрема у "Літературно-науковому віснику" відомий польський живописець Р. Братковський, в якій високо оцінив цю знаменну для української національної культури подію [23, с. 221].

Формуванням національного духу, віри та мистецтва на теренах західноукраїнських земель займалося Товариство для розвою руської штуки, про діяльність якого йтиметься нижче.

Майже протягом усього XIX століття, не кажучи вже про попередню добу, основним і чи не єдиним замовником творів залишалася церква, і західноукраїнські художники, аби якось прожити, змушені були розробляти головним чином релігійну тематику: писати ікони, композиції на сюжети священної історії, розписувати церкви тощо. А тому й не дивно, що розвиток живопису на західноукраїнських землях відбувався повільніше, ніж на Наддніпрянщині. Якщо на східних територіях України, які входили до складу Російської імперії, національна школа реалістичного живопису склалася в середині XIX століття (основоположником її по праву вважається Т. Г. Шевченко), то на Західній Україні перші значні реалістичні твори почали з'являтися у 80–90-х роках XIX століття. Авторами їх були представники старшого покоління українських живописців: К. Устиянович, Т. Копистинський, Т. Романчук, Т. Томасевич у Галичині; Ю. Пігуляк – на Буковині, Г. Рошкевич – на Закарпатті [92, с. 218]. В цей час поживаються художні процеси. з'являються художники, які, здобувши освіту в академіях, прагнули відродити національне мистецтво, для чого розпочали вивчення національної культури.

На відміну від художників Наддніпрянщини, які здобували художню освіту, головним чином, в художніх закладах Росії, західноукраїнські митці, як уже відзначалося, були вихованцями європейських художніх академій. Зокрема Віденську художню академію закінчили К. Устиянович, Ю. Пігуляк, Ю. Паськевич; Мюнхенську – М. Івасюк, Я. Пестрак; Краківську – Т. Копистинський, Й. Курилас та інші. Крім того, деякі із західноукраїнських митців після закінчення художніх академій певний час стажувалися в приватних студіях у Німеччині, Франції та Італії. Ця обставина наклала великий відбиток на характері розвитку західноукраїнського образотворчого мистецтва. З одного боку, в ньому повільніше, зокрема на першому етапі, проходить процес переборення традицій академізму порівняно з образотворчим мистецтвом Східної України, а з другого боку – інтенсивнішим був вплив на західноукраїнських художників мистецтва модерну, позиції якого в європейських художніх академіях були досить сильними.

Нові літературні віяння та суспільне становище позитивно вплинули на розвиток сатиричної графіки у Західній Україні: К. Устиянович, Т. Копистинський, Я. Струханчук, С. Томасевич плідно працюють у цій ділянці образотворчого мистецтва, тонко реагуючи на найменші суспільні зміни. Провідною тематикою їхніх творів стає політичне становище в Галичині.

Правдиве, глибоке реалістичне зображення життя народу, поетизація рідної землі та природи все це є змістом переважної більшості живописних творів західноукраїнських художників останньої третини XIX століття.

Висновки

Проведений у статті аналіз дозволяє прийти до висновку, що культурна сфера Галичини і мистецьке життя, як її невід'ємна складова, протягом досліджуваного періоду акумулювали в собі складне переплетення політичних, естетичних та національних проблем. Зрушення, котрі відбувались під їхнім впливом у свідомості митців, вибір ними естетичної, а разом з нею й ідейної концепції, залежав від усвідомлення ними своєї ролі в національному культурному процесі. Як свідчить опрацьований матеріал, у творчості провідних українських митців, найважливішим моментом стало розуміння художниками призначення мистецтва, відмінне від західноєвропейських тенденцій “чистого мистецтва”: “Нам потрібно мистецтво таке, яке буде діяти морально, повчально, патріотично, щоб зрушити націю до свідомості, а людство вперед до удосконалення духа” [12, с. 786].

Необхідно зазначити, що в цей період з'являється ряд яскравих творчих індивідуальностей, кожна з яких вносить свій помітний внесок у розвиток українського малярства на національному ґрунті. Остання третина XIX століття спричинилась до формування національної своєрідності українського образотворчого мистецтва. Звернувшись до народної культури, такі художники, як К. Устиянович, Т. Копистинський, Т. Романчук, О. Скруток, С. Томасевич, Ю. Паськевич, І. Труш та інші, зуміли втілити в своїх творах важливі морально-естетичні проблеми, які пов'язані з

поширенням у мистецтві народних національних образів. Ці художники належали до різних мистецьких шкіл, працювали у різних напрямках та жанрах, але кожен з них зробив свій внесок в утвердження українського мистецтва як явища національної культури.

1. Касіян В. І. Живопис на Західних землях України / В. Касіян та ін. // Історія українського мистецтва в 6-ти т. – К. : Вид-во Київська книжкова фабрика “Жовтень”, 1970. – 4 т., 2 кн. 2. – С. 195 – 229, іл. 2. Щербаківський Д. Український портрет XVII – XX століття. Каталог виставки / Д. Щербаківський, Ф. Ернст. – К., 1925. 3. Федорук О. Джерела культурних взаємин. Україна в творчості польських художників другої половини XIX- початку XX ст. / О. Федорук. – К. : Мистецтво, 1976. – 128 с.: іл. 4. Нагірний В. Товариство для розвою руської штуки // Діло.–Львів, 1898. – Ч.218. 5. Качурак К. Артистична виставка Товариства для розвою руської штуки у Львові в 1900 році // Діло. – Львів, 1900. – ч. 251. 6. Рубан В. В. Український портретний живопис другої половини XIX – початку XX століть / В. В. Рубан . – К. : Наукова думка, 1986. – 224 с.: іл.; 7. Жаборюк А.А. Український живопис останньої третини XIX- початку XX століття / А. А. Жаборюк. – Київ-Одеса : Лебідь, 1990. – 312 с.: іл. 8. Нановський Я. Корнило Миколайович Устиянович / Я. Й. Нановський. – К. : Мистецтво, 1963. – С. 63. 9. Нановський Я. Й. Юліан Панкевич. нарис про життя та творчість / Я. Й. Нановський. – К. : Мистецтво, 1986. – 80 с.: іл. 10. Ткаченко М. Теофіл Копистинський. [український живописець-реаліст 1844-1916] / Михайло Ткаченко. – К. : Мистецтво, 1972. – 87 с. з іл.; 4 л. іл. 11. Труш І. Чи можлива у нас штука / І. Труш // Будучність. – 1899. – № 7. – С. 10–41. 12. Голубець М. До рідного ґрунту // Історія української культури. – Львів, 1937. – 846 с. 13. Історія Львова в документах і матеріалах. – К. : 1986. – С. 108. 14. Герій О. Українське церковне мистецтво 1880–1920. Західний регіон / О. Герій, А. Туркевич-Клімашевський, І. Кодлубай, О. Нога. – Львів: НВФ “Українські технології”, 2012. – Т.1. – 392 с.:іл. 15. Коваленко О. М. 3 історії художніх об'єднань України / О. М. Коваленко // Український історичний журнал. – К.: 1972. – № 1. – С. 82–87. 16. Gazeta Lwowska. – Lwow, 1870– 1880 r.r. – Nowyni. 17. Шиш Н. А. Культурно-національне питання на Україні у XIX ст. / Н. А. Шиш // Укр. істор. жур. – 1991. – № 3. 18. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К. : “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана. – 1992. – 846 с. 19. Рубан В. В. Портрет у творчості українських живописців / В. В. Рубан. – К. : Мистецтво, 1979. – 265 с. 20. Жаборюк А. А. Український живопис останньої третини XIX – початку XX століття / А. А. Жаборюк. – Київ-Одеса : Лебідь, 1990. – 312 с. 21. Культурне Відродження в Україні. – Львів : Астериск, 1993. – 248 с. 22. Культурне Відродження в Україні. – Львів : Астериск, 1993. – 248 с. 23. Літературно-науковий вісник // Перша руська вистава штуки, за ред..І. Труша. 1998 р.

Y. Bobosh

Lviv National Academy of Art,
Chair of Academic Drawing

LEADING TRENDS OF WEST UKRAINIAN PAINTING AT THE END OF THE 19TH CENTURY

© Bobosh Y., 2015

The article deals with the cultural processes which have defined the character of the trends in the painting in Galicia at the end of the 19th century and the complete consolidation of the main genres in Ukrainian painting – everyday genre, portrait genre, landscape genre, historic genre, and the conception of the other genres: battle-painting, animalistic genre, still life etc.

National painting which was started in Galicia in the 70s of the 19th century, revealed its variety in the different art trends performing not only its aesthetics function – under that conditions, the art was also politically charged.

Fine Art has also helped to show the peculiarities of the west Ukrainian culture and to become acquainted with the specific features due to the peculiarities of social and political life of Ukrainian people under the Austro-Hungarian Empire.

Nowadays, thanks to the huge efforts of local scientists, cultural and political figures, and also foreign researches, the forgotten names, as well as the lost painting values of that difficult time are being retrieved. It makes it possible to introduce to the science and wide audience those parts of the history of Ukrainian painting which due to different circumstances were unknown till the present time.

Only on the basis of a such difficult work the conception about the whole picture of the painting of Lviv in 1870 – 1900 will be formed. It will be possible to show its influence on the general cultural situation in Galicia and whole Ukrainian population, regardless of the state formation of that time.

Moreover, the active Ukrainian artistic life of Galicia is an evidence of the fact, that the whole national idea dominates more intensively, and due to the rate of national revival of Ukrainian nation, Galicia of the last third of the twentieth century was ahead of the Eastern Ukraine.

On the basis of the research, we may state, that during 1870 – 1900-ies a large number of artists of different nationalities (Poles, Austrians, Germans etc.) have been residing and working in Lviv.

In the article we have defined the number of Ukrainian artists unified by the common aim – to serve Ukrainian art and Ukrainian people.

Ukrainian patrons of the arts (such as Didushytskyi, Fedorovych, Levynskyi, and many others), as well as Ukrainian entrepreneurs and public organizations have participated in materialization of such ideas. The last mentioned ones together with the Ukrainian Christian communities have offered opportunities for creative work and church orders of icons and frescos.

During the years of national revival, the artists had to participate in social and political life. Therefore that was the time of creation of the works of topical matters embodying national features and reflecting Ukrainian history in the art. During the decades in the context of such events, the artists working in all the artistic styles present in Europe at that time, have created their own understanding of Ukrainian style. At the end of the nineteenth century the artists with such principles created the first national artistic group – Association for Development of Rus' Art.

On the basis of the above mentioned material, we may talk about the active artistic life of Galicia of the last third of the nineteenth century. Ukrainians have taken part in it and created the powerful group. On the basis of their activity and their artistic inheritance we may talk about the Western Ukrainian School of Painting of the 1870-1900.

Key words: west Ukrainian painting, Galicia, genre, 19th century, trend, Ukrainian people, native scientists, Fine Art, west Ukrainian culture.